

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inzerati do 80 peitit vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3 večji inzerati peti vrst Din 4.—, Popusti po dogovoru, inzerati davke posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažičeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grojski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Šrossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE, Ob kolodvoru 101 // SLOVENU GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Osnovanje posebne gdanske vojske

Snoči je pokrajinski voditelj Förster svečano proglasil remilitarizacijo Gdanska in izročil hitlerjevske zastave novo osnovani „SS-Heimwehr“, ki naj brani Gdansk proti poljskemu napadu

Gdansk, 19. avg. br. V inozemstvu so se že dolgo širile vesti o tajni remilitarizaciji Gdanska. Prihajala so poročila o tajnem dovažanju orožja, municije, tankov, protiletalskih topov in ogromnih količin municije. Ko sta angleški in francoski poslanik pred osmini tedni zaradi tega intervenirala v Berlinu, so tam vse te vesti označili za poljske izmišljotine.

Včeraj pa je bila slovesno ustoličena posebna gdanska vojska, takozvana SS-Heimwehr. Včeraj je bila prva javna parada te vojske. Pokrajinski vodja narodnih socialistov Förster je izročil posameznim oddelkom te vojske, ki je razdeljena na strelce, topničarje, motorizirane oddelke, tankovske oddelke in protiletalske oddelke, zastave s kljukastim križem. Pri tej priložnosti je imel Förster govor, v katerem je med drugim dejal:

V zadnjih mesecih se je politični položaj razvijal tako, da grozi Gdansk nevarnost baš od tiste države, ki bi morala po določbah ženevske lige varovati nedotakljivost Gdanska. Toda sedaj je položaj tak, da je treba računati s tem, da ga bo Poljska vsak čas napadla. Poljska je postala edini možni napadalec na Gdansk. V tako ogroženem položaju nam ni preostalo nič drugega, kakor da sami poskrbimo za svojo varnost. Vsako vodstvo države, ki se zaveda svoje odgovornosti, pa najsi bo to katerakoli država, ne bi storilo nič drugega kakor to, kar smo storili mi v zadnjih osmih tednih. Poskrbeli smo, da Gdansk in njegovo prebivalstvo ne ostane brez obrambe. V takih časih, kakršni so sedaj, niso merodajne več mrtve črke kakšne pogodbe ali ustave, temveč nagon samohranitve 400.000 prebivalcev Gdanska. Za nas, ki nosimo odgovornost, je bilo v naprej jasno, da moramo organizirati obrambno organizacijo in jo opremiti z najmodernejšimi orožjem, kar ga je. Z imenom „Heimwehr“ je vse rečeno. Pred nekaj tedni ste prostovoljno prišli pod zastavo, ko vam je postalo jasno, za kaj gre. Mladi Gdanci se niste hoteli izogniti svoji dolžnosti, ko je šlo za obrambo rodne grude. V kratkem času ste se primerno izveščali. Vaša požrtvovalnost in vaš duh sta orožje naše organizacije. V nekaj tednih ste postali pravi vojak. Policijski ste, da branite to staro hanseatsko mesto in njegovo prebivalstvo v primeru poljskega napada, pa naj pride ta napad od znotraj ali od zunaj. Vaše orožje je najboljša na svetu.

Po zaključku svojega govora je Förster kot pokrajinski vodja narodnih socialistov in v imenu Hitlerja izročil gdanski vojski zastave in vse člane zaprisegel, da bodo brezpogojno izvršili vsa povelja. Nato je vsa gdanska vojska defilirala pred Försterjem in ostalimi nacističnimi oddelki. V povorki je korakalo 12 bataljonov strelcev ter razni motorizirani in tehnični oddelki, skupno okrog 15.000 mož.

Nemška sodba o položaju

Berlinske kroge posebno vznemirja solidarnost Anglije in Francije s Poljsko

Berlin, 19. avgusta. e. V Berlinu se podarja, da ni nobene spremembe in nobene izboljšanja v mednarodnem položaju. Ves nemški tisk še nadalje vodi ostro kampanjo proti Poljski, češ da poljske oblasti zatirajo nemško manjšino. Sedanja kampanja je precej podobna oni v lanskem septembru. Nemški politični krogi izražajo velike nezadovoljstvo zaradi naglašanja potrepljivosti in mišnosti Poljakov z angleške strani. Listi tudi poročajo, da je Poljska hermetično zaprla svoje meje, kaže pa, da so te vesti pretirane. Poljska meja je zaprta samo za tiste ljudi, ki imajo dovoljenje za delni prehod preko meje. Nasprotno pa lahko prestopi mejo vsak z rednim potnim listom brez vsake težave.

Nemška diplomatsko politična korespondenca vidi v poročilih listov o skrajšanem podpisu dokončne angleško-poljske zvezne pogodbe znamenje, da se na Angleškem strinjajo s sedanjim stališčem Poljske. Listi sklene iz tega, da je torej poljsko stališče v skladu z angleškim, kakor je bilo doslej. To stališče je včeraj dobilo potrdilo v izjavah poljskega ambasadorja grofa Potočkega, ki je washingtonskim uradnim krogi in poročevalcem listov jasno izjavil, da je svetovna vojna neizogibna. Če bi Nemčija skušala spremeniti statut Gdanska.

Nemčija kupuje ogromne količine bakra in kavčuka

London, 19. avgusta. e. Doznavajo se, da so bili na račun Nemčije izvršeni znatni nakupi bakra in kavčuka v Londonu. V zadnjih dneh je Nemčija nakupila 3260 ton bakra in kavčuka in ga takoj plačala pod pogojem, da se dobave izvršijo brez

Namesto samostana vojašnice

Gdansk, 19. avg. br. S sklepom gdanske senata so bile izgnane iz Gdanska nemške redovnice. Samostan so morale izprazniti v treh dneh. Samostanska poslopja so spremenili v vojašnice, v katerih je nastanjena nova osnovna gdanska SS-Heimwehr.

Prvi ukrep — žične ovire na poljski meji

Gdansk, 19. avg. br. Poveljnik nove gdanske vojske je takoj po včerajšnji paradi odredil, da se takoj prične graditi žična ovira vzdolž vse gdanske-poljske meje. Delati morajo dan in noč in morajo biti ovire, ki bodo zgrajene v petih dneh, v širini 50 m končane najkasneje do 25. avgusta.

Vojaški mostovi preko Visle

Berlin, 19. avg. br. Današnji nemški listi poročajo, da bo danes izročen prometni most preko Visle, ki naj omogoči neoviran gospodarski promet z Vzhodno Prusijo. Ta most je bil zgrajen v osmih tednih, kar predstavlja rekordni čas.

Varšava, 19. avg. br. Poljski listi poročajo, da so Nemci zgradili preko Visle pontonski most. Uradno utemeljujejo to s potrebo neoviranega gospodarskega prometa, v resnici pa gre za vojaški ukrep. Most so zgradili nemški pionirji in je zgrajen po vojaškem načinu na pontonih. Na mestu, kjer so postavili ta most, sploh ni nikakršnega gospodarskega prometa in gre očitno za to, da bi mogle nemške čete v danem primeru na več krajih priti v Vzhodno Prusijo.

Samo manever ali resna akcija?

Berlin, 18. avg. br. V tukašnji diplomatskih krogi opozarjajo na to, da izkoristijo na nemški strani vsa propagandna sredstva, da bi zbujili vtis, kakor da je Nemčija odločena v najkrajšem času rešiti gdanski problem v duhu nemških zahtev. Listi zadnja dva dni zlasti obirno pišejo o beguncih iz Poljske in trde, da njihovo število z vsakim dnem narašča. Teh vesti ni mogoče kontrolirati in je težko ugotoviti, ali gre pri vsem tem zgolj za nov manever, ki naj bi ustvaril primerno razpoloženje, ali pa gre za kako resnejšo akcijo, ki naj bi se pričela že v bližnjih dneh. Zasukrat pa prevladuje v Berlinu vtis, da je glavni cilj te propagande omajati zaupanje med Poljsko in njenimi zavezniki. Kampanja nemškega tiska se ne omejuje več zgolj na Gdansk, marveč na vse poljski problem, iz česar bi se dalo sklepati, da v Berlinu docela mislijo na likvidacijo Poljske.

Poljske legije v Nemčiji

Berlin, 19. avg. br. Listi poročajo, da so poljske oblasti postavile komisarija nemski združni zvezi. Po poljskih trditvah je prišlo do tega, ker je Zveza s podrejenimi z drugimi finansirala razna nemška društva in s tem podpirala rovarjenje proti državi. Listi pišejo v zvezi s tem, da izvajajo Poljaki vsak dan hujski teror in da število beguncev z vsakim dnem narašča. Listi ob-

Letalski dan v Moskvi

Demonstracija ruskega vojnega letalstva pred angleškimi in francoskimi strokovnjaki

Moskva, 19. avg. br. Včeraj je bil v Moskvi prirejen tako zvani »letalski dan«. Zaradi tega so bila vojaška pogajanja med Anglijo, Francijo in Rusijo prekinjena, da so mogli angleški in franc. voj. strokovnjaki prisostvovati letalskemu dnevu. Popoldne so bile velike svečanosti, pri katerih so počastili spomin padlih in umrlih zaslužnih ruskih letalcev, popoldne pa so bile velike vežbe, pri katerih so razkazali vse vrste ruskih letal in demonstrirali sposobnost in udarnost ruskega vojnega letalstva. Tem vežbam, ki so bile na moskovskem letališču »Tušino«, ki je le par km oddaljeno od Moskve, so prisostvo-

valjavali skoraj dobesedno slična poročila, kakor lani za časa sudetske krize. Tudi sedaj bodo iz teh beguncev sestavili posebne

legije, ki bodo imele nalogo, da se bore za osvoboditev nemških pokrajin izpod poljskega jarma.

Kaj mislijo v Londonu

Anglija se bo uprla priključitvi Gdanska

London, 19. avgusta. br. Današnji londonski listi komentirajo ustanovitev posebne gdanske vojske in domnevajo, da je to prvi korak na poti do uresničenja nemških ciljev. Očitno namerava Berlin po sodbi londonskih krogov izvesti notranji prevrat v Gdanku, ki naj bi sam proglasil svojo priključitev k Nemčiji in prosil za zaščito Hitlerja oziroma Nemčije. Ustanovitev gdanske vojske nima toliko namena kake obrambe proti poljskemu napadu, marveč bo v glavnem naloga te vojske, da pazi na notranje nasprotne in jih drži v šahu, če bi poskušali preprečiti načrte gdanskega senata. Na drugi strani pa je očitno, da je ustanovitev te vojske docela v nasprotju z gdanskim statutom in sklenjenimi pogodbami. Anglija, Švedska in Poljska so kot članice tako zvanega gdanskega odbora Društva narodov pozvane, da ukrepejo potrebne korake. O tem se že vodijo diplomatska posvetovanja med Londonom, Varšavo in Stockholmom. »Daily Telegraph« naglašja v svojem komentarju, da bi Poljska postala političen in gospodarski vazal, če bi se Gdansk pridružil k Nemčiji. »Times« pa pišejo, da Anglija nikdar ne bo dopustila, da bi nacizem zagospodaril nad vso Evropo. Zato bo z vsemi sredstvi podprla obrambo Poljske.

Mir v Angliji

London, 19. avg. br. Nevtralni opazovalci opozarjajo na veliko razliko v razpoloženju angleške javnosti lansko jesen in letos. An-

gleški narod je sedaj prepričan, da je vlada storila vse, kar je potrebno za uspešno obrambo Anglije in njenih interesov. Ameriška mornarica je mobilizirana, letalske tovarne pa izdelajo že sedaj najmanj 1000 letal mesečno. V Moskvi se bližajo pogajanja k skorajšnjemu uspešnemu zaključku. Mirovna fronta bo s tem definitivno zgrajena. Vse to daje angleški javnosti zavest varnosti in zato mirno gleda na razvoj dogodkov.

Chamberlain bo prekinil svoj odmor

Pariz, 19. avgusta. e. Snočnji »Temps« objavlja poročilo svojega dopisnika iz Londona, da pride ministri predsednik Chamberlain v torek 22. t. m. v London. V prestolnici ostane samo nekaj časa in se bo sestal z lordom Halifaxom, da se posvetuje z njim o mednarodnem položaju, nato se pa vrne nazaj na Skotsko. Dopisnik pravi, da je mogoče, da se bo Chamberlain odločil podati kako izjavo, da potrdi solidarnost Velike Britanije s Poljsko v primeru kakšnega napada na Poljsko. Angleška vlada je Poljski sicer že ponovno zagotovila, da bo izpolnila vse svoje obveze in prav pred nekaj dnevi je letalski minister Kingsley Wood v svojem govoru v Belfastu zopet podčrtal odločno voljo Anglije, da bo Poljski v primeru napada takoj priskočila na pomoč.

Kaj bo z Madžarsko?

Tajinstveni razgovori madžarskega zunanjega ministra grofa Csakyja v Berlinu in Rimu

Budimpešta, 19. avg. br. Veliko senzacijo je v vsej madžarski politični javnosti izvala vest, da je zunanji minister grof Csaky včeraj iz Monakovega neadno odstopal v Rim. Grof Csaky bi se bil moral včeraj popoldne vrniti v Budimpešto, kjer so se že zbrali vsi člani vlade, da bi jim poročal o svojih razgovorih s nemškimi državniki, zlasti s Ribbentropom in kancelarjem Hitlerjem. Ni še znano, zakaj je prišlo do te nenadne spremembe programa. Dejstvo, da je nemška vlada dala grofu Csakyju na razpolago posebno letalo, s katerim je odletel v Rim, pa daje naslutiti, da gre za zelo važne zadeve. Grof Csakyja je takoj po prihodu sprejel najprej zunanji minister grof Ciano, nato pa sta se oba podala k Mussoliniju, s katerim sta konferirala nad dve uri. O teh razgovorih ni bilo izdano še nikako službeno poročilo. Kljub demantijem, ki so bili objavljani zadnje dni tako v Berlinu kakor v Budimpešti o tem, da grof Csaky ne vodi nikakih pogajanj, marveč da se mudi na odhodu, vlada splošno prepričanje, da se pripravljajo zelo dalekoosežne odločitve. To daje naslutiti tudi pisanje »Völkischer Beobachterja«, ki naglašja, da je napočil čas, ko se morajo odnosi Madžarske do osi Rim-Berlin končno jasno razčistiti. Nemčija mora vedeti, kaj misli Madžarska, Madžarska pa si mora biti tudi na jasnem, kaj jo čaka. Iz Rima poročajo, da bo grof Csaky ostal tam najmanj tri dni. Grof Ciano se bo ponovno sestal z Ribbentropom in Hitlerjem.

Diplomatska aktivnost v Rimu

Rim, 19. avg. AA. Havas: Poročajo, da je zunanji minister Ciano sprejel snoči v palači Chigi angleškega veleposlanika Percy Loraina, zatem pa veleposlanika

Zedinjenih ameriških držav Phippsa. Z druge strani se je zvedelo, da ni izključeno, da bo japonski veleposlanik Siratori obiskal nočjo grofa Ciana. V tujih krogi v Rimu pripisujejo največji pomen tej diplomatski delavnosti, katere središče je palača Chigi. Čeprav ni nobenih podatkov o predmetu teh različnih obiskov tujih veleposlanikov pri italijanskem zunanjem ministru, za katere zdaj pravijo, da so namenjeni samo vzpostaviti normalnih stikov, vendar smatrajo, da je to diplomatsko delavnost v palači Chigi možno spraviti v zvezo z sprejemi maršala Bado-

Rumunija ustavila dobavo petroleja, nafte in bencina za Nemčijo

Gospodarski ukrep s političnim ozadjem

Bukarešta, 19. avg. br. Povsem nepričakovano je včeraj rumunska vlada ustavila Nemčiji nadaljne dobave petroleja, nafte in bencina. Po nedavno sklenjeni trgovinski pogodbi med Nemčijo in Rumunijo bi morala Rumunija dobaviti Nemčiji 300.000 ton petroleja oziroma dnevno 3000 ton. Zaradi pomanjkanja deviz v Nemčiji so pa bile te dobave omejene le na 2000 ton dnevno. Ker pa Nemčija niti teh sklenjenih dobav ni v redu plačevala in se je dolg Nemčije napram Rumuniji v zadnjem mesecu dvignil že na 450 milijonov lejev, je rumunska vlada sklenila, da ustavi nadaljne dobave, dokler Nemčija ne bo poravnala svojega dosedanjega dolga. Rumunski listi komentirajo ta odloek vlade in naglašajo, da Rumuniji njen lasten gospodarski položaj narekuje, da dobavlja svoje blago takim državam, ki v redu plačujejo, ker bi sicer docela prenehal dotok deviz in bi Rumunija sama začela v ne-

vzdržen položaj. Listi naglašajo, da ta sklep vlade nima nikakršnega političnega ozadja.

Berlin, 19. avg. br. Nemške kroge je sklep rumunske vlade glede ustavitve nadaljnjih dobav petroleja, nafte in bencina silno iznenadil. Nemški listi oglašajo pljelo o »rumunskem izdajstvu« in o kršitvi sklenjenih pogodb. Pri tem navajajo, da gre za novo angleško intrigno proti Nemčiji. Po informacijah nemškega tiska je prišlo do tega koraka rumunske vlade na osebno pobudo rumunskega kralja Karola neposredno po njegovem povratku s potovanja po vzhodnem Sredozemskem morju, kjer je imel razgovore z grškimi in turškimi državniki in z angleškimi odposlanci. Rumunija je s tem znova potrdila, da je docela v angleških vodah. Nemški listi spremljajo svoje komentarje z grožnjami, da si naj Rumunija tudi nadaljnje podobne priče sama sebi.

Po eno vojno ladjo in 500 letal bo zgradila odslej Anglija vsak teden

Ogromen napredek angleškega oboroževanja

London, 19. avg. br. V ladjedelnicah v Plymouthu so včeraj splovili v morje novo lahko križarke z 8000 tonami. Opremljena je s najmodernejšimi topovi in razvija izredno brzino. Kumovala je v jadrnici Gloucesterska. Pri tej priložnosti je imel mornariški minister govor, v katerem je naglašal, da se gradi še 245 vojnih ladij s skupno tonazlo nad 1 milijon ton. Te ladje bodo dograjevane še leta 1940. Odslej bodo splovili vsak teden po eno vojno ladjo. Vse te ladje bodo najmodernejše opremljene in bodo imele topove po 10 do 40 cm.

London, 19. avg. br. Letalski minister Kingsley Wood je včeraj o poljski izpaki-

32. zagrebški velesejem

Mednarodni splošni veliki vzorčni sejem in televizijska razstava 26. VIII. — 4. IX. 1939. Na železnih brezplačen povratek na jadranskih parnikih višji razred za cenonižje 10% od 21. VIII. do 9. IX.

glia in več drugih visokih italijanskih osebnosti pri predsedniku vlade Mussoliniju.

Predčasno sklicanje madžarskega parlamenta

Budimpešta, 19. avgusta. e. Magnatska zbornica je na svoji včerajšnji seji, zadnji pred odhodom na počitnice, odobrila zakoniki načrt o poostritvi ukrepov proti deviznim prestopkom, in spremembo poslovnika zgornjega doma. Poslovnik je izpopolnjen s štirimi paragrafi, ki določajo, da mora zbornica v primeru vojne ali vojne nevarnosti v roku 24 ur razpravljati o vsakem zakonu, ki ga predloži vlada in to brez predhodne razprave s strani pristojnega odbora. Poslanska zbornica, katere počitnice so bile odgojene do 14. septembra, je zopet sklicana na sejo za 22. avgust.

Veliko posojilo Francije Poljski

Pariz, 19. avg. br. Včeraj popoldne sta podpisala zunanji minister Bonnet in poljski poslanik Lukaszewicz pogodbo, s katero daje Francija Poljski kredit v višini 300 milijonov frankov za nabavo orožja, municije in drugih vojnih potrebščin v Franciji. Če bo ta kredit izbran, se bo po sporazumu obeh vlad še povečal.

Varšava, 19. br. Nagla sklenitev pogodbe o oboroževalnih kreditih, ki jih je dala Francija Poljski, je zbudila v poljski javnosti splošno zadovoljstvo. Listi poudarjajo, da je to nov dokaz tesne povezanosti obeh narodov in iskrenega in resničnega prijateljstva in zavezništva med Poljsko in Francijo.

Rumunija priznala Slovaško

Bratislava, 19. avgusta. e. Rumunija je de jure priznala Slovaško republiko.

Curich, 19. avgusta. Beograd 10, Paris 11.73, London 20.7275, New York 442.8125, Bruselj 75.225, Milan 23.30, Amsterdam 237.625, Berlin 177.70, Praga 15.15, Varšava 83.40, Bukarešta 3.25.

Politični obzor

Pred podpisom sporazuma s Hrvati?

Zagrebaški »Obzor« objavlja članek, v katerem napoveduje, da so stopila pogajanja med ministrskim predsednikom Dragišom Cvetkovićem in dr. Mačkom v zaključni stadij in da bo končni sporazum podpisan že v nekaj dneh. »Obzor« piše: »Stvari se nahajajo danes v zaključni fazi. Zaključni zato, ker se bo notranja situacija v vsakem slučaju razbistrila. Ne more se namreč več odlagati, ker je situacija dozorela za eno ali drugo odločitev. Ako bodo obveljale dosedanje izkušnje in ako bo končno prevladala politična razboritost in dobro pomiritev splošni državni interesi, potem se bodo uresničile optimistične prognoze in po štirih mesecih pogajanjih bo še te dni podpisan dogovor med Cvetkovićem in dr. Mačkom. S tem bi bila končno utrta pot novim odnosom med hrvatskim, srbskim in slovenskim narodom, s čimer bi bilo omogočeno, da se uredi vsa notranja vprašanja in se preuredi celokupno državno upravljanje na podlagi dejanske ravnopravnosti treh državno-narodnih komponent Jugoslavije.« — Če so »Obzor« informacije točne, lahko torej računamo s tem, da bo sporazum s dr. Mačkom podpisan še ta mesec. In kakšna bo vsebina tega sporazuma? Poednostitve bodo znane šele, ko bo sporazum podpisan. Francoska brzojavna agencija Havas pa je nedavno tega objavila nekaj točk tega sporazuma, ki jih je po njej posnela tudi klerikalna »Hrvatska straža«. Po teh informacijah, ki jih posnema po »Hrvatski straži«, je bilo pri pogajanjih Cvetković-dr. Maček 1. Teritorialno vprašanje po medsebojnem sporazumu poenostavljeno, kolikor je bilo mogoče, in je bilo odločeno od vseh drugih vprašanj, katerih rešitev se bo izvedla kasneje in v postopoma. Ne gre torej več za razdelitev Bosne ali da se iz nje napravi avtonomna ednica, ne za vprašanje, ali bi ta oni okraj pripojen srbskemu ali hrvatskemu področju in bi-li vsa država reorganizirana v tri ali štiri banovine, marveč gre enostavno za ustanovitev hrvatske banovine, enotne in avtonomne, z združitvijo dveh banovin, savske in primorske, v okviru ustave in v sedanji administrativni organizaciji. 2. Vprašanje delitve delokroga med centralno vlado in bodočo hrvatsko banovino so strokovnjaki rešili na ta način, da so se spravile v sklad imperativne potrebe državne čvrstosti in državne obrambe s težnjami Hrvatov, da sami opravljajo posle, ki se izključno nanašajo na njihove interese. 3. Kar se tiče sestave bodoče vlade, ki naj izvede kompromis, je prvotna formula enostavne koalicije hrvatske stranke s sedanjo vladno stranko odstopila sedaj mestu širši kombinaciji, ki je posredovalna formula izmed vlade vseh strank in kabineta močnih osebnosti, iz katere tudi ne bo izključena združena opozicija. — Razvoj dogodkov bo že v bližnji bodočnosti pokazal, v koliko so točne zgornje napovedi in informacije.

Nekaj o »ustajenju in osvobojevanju«

Nedavno tega je posetila Split skupina slovaških dijakov in se je pri tej priliki poklonila tudi spominu pokojnega dr. Ante Trumbića, čigar grob se nahaja v ondoli samostanski cerkvi. V cerkvi jih je sprejel gvardijan Ceole. Kakor poroča »Hrvatski glasnik«, je imel gvardijan Ceole ob Trumbićevi grobnici na slovaške študente nagovor, v katerem je rekel med drugim: »Lahko trdimo, da je naš nepoznan dr. Ante Trumbić, ko je vse svoje življenje posvetil borbi za svobodo in ideale svojega naroda, na raznih konferencah deloval in svojo besedo zalagal tudi za vaše vstajenje in osvobojevanje, ki ste ga ni nedavno dosegli, dočim ga mi še vedno upravičeno pričakujemo v najkrajšem času.« Svoj govor je gvardijan Ceole zaključil z besedami: »Želim vam, da ponese te vse naše prekrasne hrvatske domovine v svojo od 20-letnega težkega jarma osvobojeno, neodvisno in vsem nam drago slovaško domovino najlepše vtiše.« — Jugoslovske novice pripominjajo k temu: »Ako uvažujemo, da je gvardijan Ceole laški optant, je odveč vsak komentar.

Bolgarsko ženstvo za zblizanje

Beograjski časopis »Žena danas« poroča, da je poslalo bolgarsko ženstvo vsemu ženstvu na Balkanu tale apel: »Draga sestre in prijateljice! Me, demokratske Bolgarke vas pozivamo, da se čim tesneje zblizamo in z združenimi močmi delujemo na to, da pripravimo zdrave temelje Balkanskemu sporazumu in posvetimo vse svoje moči ustanovitvi stignega obrambnega bloka balkanskih narodov. Šestdesetmilijonska masa, ki jo predstavljajo vse balkanske države, čvrsto zbrane okrog skupnega gesla »Balkanski balkanski narodom«, lahko zasnuje silen in odločen odpor vsem, ki bi poskušali pogaziti našo nacionalno neodvisnost. Z združenimi silami se odločno uprimo tujim spletkam, izkoriščanju, izsnavanju in zaslužjevanju Balkana! Pozor, balkanske žene! Čuvajmo in branimo svoje države. Čvrsto si podajmo roke in izgradimo močeno trdnjavo, ob kateri se bo razbil vsak sovražni tujevec napad.« — Ker slovensko ženstvo morda ni dobilo tega apela, ga objavljamo mi, ker je značilen, pa tudi umesten.

»Gotska teorija« še vedno straši!

Med omili, ki so prepričani, da so Hrvati gotskega porekla, torej Germani, je tudi don Kerubin Segvič, ki je hkrati tudi stalni dopisnik vatikanskega glasila »Osservatore Romano«. Opetovano je že posreževal pri frankovskih in klerikalnih listih svojo teorijo, a je vedno naletel na odločen odpor v vsej pametni hrvatski javnosti. Moč je zato umolknil in ni v zadnjem času več hodil s svojo teorijo v javnost. Sedaj pa je to svojo teorijo zopet izpustil in jo boče znova servirati hrvatski javnosti kot svoje »znanstveno dognanje«. V klerikalni »Hrvatski straži« piše namreč o svojem posetu v Sarajevu in pravi: »Posrečilo se mi je priti tudi v muzej, da vidim na svoje oči in otipam s svojimi rokami — dokazuje o gotskem poreklu Hrvatov, radi katerih sem dobival in še dobivam na pretek vseh vrst insultov. Videl sem ostanke gotske

Že črček prepeva in grozdje zoreva...

Prilagodimo se na splošno grozdno akcijo v Mariboru

Maribor, 18. avgusta. Prvo grozdje na našem trgu nam sorič visoke cene 10 din za kg povzroča skomine po našem domačem, cenejšem grozdju, letošnjem prideleku naših Slovencev, našega Kozjaka in naših Haloz. Tu di naša vinorodna zemlja je želja, čeprav je zadnje deževje izdatno pomagalo vinski trti, da si je opomogla. Kmalu se bo naš mariborski trg lahko ponašal s prvim grozdom iz naših Slovencev gor. Potrebno pa je, da že sedaj mislimo na veliko korist grozdja, na grozdno akcijo, ki naj postane letos splošna, tem obsejnejša, čim bolj bi uveljavili trpeti naše vinogradništvo zaradi posledic suše in do nekega tudi vremenskih um. Zamislimo si, kakor da je vsak naših vinogradov tudi naša posest in da je usoda vsakega naših vinogradov, če ne naravnost, na gotovo posredno združena tudi z našo usodo, kar velja zlasti za primer slabo uspele letine.

Vsekakor pa se pripravljamo že sedaj na grozdno akcijo, da bomo lahko o njej trdili, da je bila to naša prva splošna grozdna akcija. Naj postane letos prvič

ta akcija zares splošna, da je bo lahko deležen vsakdo izmed nas, od staršeka do otroka. Grozdje ne sme biti več luksuz, ki si ga lahko privoščijo le bogatejši sloji. Grozdje bodi nekaj, kar spada k naši prehrani kakor kos kruha.

Letošnja splošna grozdna akcija naj bi obsegala vse naše območje ozemlje. Ze lanskega poskusa je pokazal, kako lahko je vnovčiti grozdje tudi v največjih količinah. Za večje družine naj bi se pripravile večje dobave po 5 in 10 kg skupaj. Ne smemo pa pozabiti na reveže in solsko mladino. Zadovaljiti pa bodo tudi naši vinogradniki, saj bodo z lahko vnovčili svoj pridelek. Seveda prihaja v poštev le izbrano, prvotno blago in ne morebiti kakšne samorodne. V Mariboru naj bi bil vsako leto jeseni velesejem grozdja, ki naj manifestira kakovost naše vinogrdniške produkcije. Zamisel takšnega grozdnega tedna pa naj bi bila zasnova na temeljiteljših, bolj pretehtanih pripravah, kakor so bile lanske, ko je bilo vse blago v par urah pokupljeno in je bila zaradi tega grozdni teden omejen komaj na par — ur.

Studenške šole dobilo veliko igrišče

Važna pridobitev za naše veliko delavsko predmestje

Studenci pri Mariboru, 19. avgusta

Studenci smo v zadnjem času zelo podjetni ter iniciativni. O tem pričajo številne pobude v zadnjih letih, zlasti na področju občinske politike, ki je izredno prožna in živahna.

Sedaj dobi studenška deca, ki pripada pretežno delavskim rodbinam, lepo urejeno šolsko igrišče. G. Scherbaum je namreč odstopil naši studenški občini 2440 kv. metrov veliko zemljišče, potem ko je prodal stavbne parcele v bližini svojega dvorca v Radvanju. Naš studenški župan g. A. Kaloh si je z vso svojo agiliteto prizadeval, da bi izpolnil pogoj, ki ga je postavil g. Scherbaum za odstop gornjega zemljišča studenški občini. G. Kaloh pa ni samo naš župan, ampak tudi predsednik krajevnega šolskega odbora v Studencih. Takoj je pomislil na ubogo študentsko šolsko dečo, katere starši delajo po raznih tvornicah in obratih, dočim je sama izpo-

staviljena nevarnostim pocestnega življenja ter igranja. Zaradi tega si je zelo prizadeval, da bi novo zemljišče služilo predvsem študentski šolski mladini. Tako urejemo sedaj ob Makarjevi ulici novo, prostorno otroško šolsko igrišče. Tu bo studenška deca lahko nemoteno in brez zizika prebila čas šolskega odmora, svoj prosti čas v igri in razvedrilo. Pod nadzorstvom vzgojiteljev se bo lahko razgibal, starši pa bodo brez skrbi za svojo dečo, ki je bila doslej izpostavljena velikim nevarnostim, o katerih smo Studenci prav dobro poučeni. Zaradi tega študentski starši toplo pozdravljamo to pobudo in smo iskreno hvaležni vsem, ki so pripomogli k uresničenju tega važnega načrta.

Tudi ta najhujša pobuda kaže, s koliko vztrajnostjo je usmerjena naša študentska občinska politika k ideam obliki moderne, socialne ureditve, ki nujno odgovarja strukturi naših Studencev.

Pred pričetkom nove nogometne sezone

Izrebrani termini za prvenstveno tekmovanje

Maribor, 19. avgusta. Smo pred pričetkom nove nogometne sezone, ki obeta letos zanimiv potek. Mariborski klubi so si sicer prizadevali, da bi ostala v prvem razredu pobeška Slavija, vendar pa se je ta akcija izjalovila sprito protesta nekaterih izven mariborskih klubov, tako da bo morala Slavija tekmovati v drugem razredu. Namestu Slavije pa pride v mariborski prvi razred Gradjanski iz Čakovca, ki si je pripril prvenstvo mariborskega drugega razreda. V mariborskem okrožju LNP bodo potem tekmovali za naslov prvaka ISSK Maribor, SK Železničar, SK Rapid, SK Mura in Čakovski SK ter Gradjanski iz Čakovca. Tekmovanje se bo pričelo v nedeljo 27. avgusta in je poslovni odbor LNP na svoji zadnji seji tudi že izrebral termine za prvenstveno tekmovanje za prvi razred LNP.

Žrtve brezvestnih sleparjev

Poročali smo že od odkritju organizirane kradje tihotapstva z ljudmi preko meje in o aretaciji nekaterih prizadetih, ki so za primerno nagrado spravljali predvsem delavce iz notranjosti naše države skrivaj preko meje. Vse kaže, da še niso vsi člani brezvestne družine na »varnem«, kajti: dan za dnem se ponavljajo primeri, ko zalotijo naši čuvari varnostni organi ob meji osebe, ki hočejo skrivaj preiti preko meje. Tako so včeraj naši vrli granicari zajeli vzdolž naše severne meje nič manj kakor 26 ljudi, ki so skušali skrivaj priti preko meje. Reveže, ki so bili brez vsakih sredstev, so seveda po odgonu spravili nazaj v domovne občine, razen tega pa bodo še kaznovani zaradi poskusa ilegalnega prestopanja meje. Pri zaslišanju so skoraj vsi izpovedali, da so postali žrtve neznanih agitatorjev, ki so jim dejali, da je onstran meje mnogo dobrega zaslužka, in so se izrazili pripravljeni, da spravijo reflektante v »dobro službo« za primerno nagrado skrivaj preko meje. V št. ltu so zajeli kar osem delavcev iz Siska, ki so se pripeljali z avtotakšijem in so tudi hoteli skrivaj preko meje. Tudi ti delavci so izpovedali pri zaslišanju, da jih je nagovarjal za beg preko meje neki neznanec, ki so mu verjeli in ki jim je dejal, da jih bo čakal v št. ltu, odkoder jih bo prepeljal skrivaj preko meje, možakarja, ki so mu delavci za uslugo izročili predupjem, pa od nikoder ni bilo. Oblasti intenzivno poizvedujejo za brezvestnimi agitatorji.

bazilike v Brezi in v kamnu gotski alfabet, o katerem trdi prof. Hamm, da je prototip glagolske abecede... Bo-li dragi Bog dopustil, da še enkrat posetim Sarajevo in proučim one izkopine?« — Don Kerubin Segvič, se pred svetovno vojno znani franekovec, sedaj pa urednik klerikalne revije »Smotrac«, bo zopet naperjal vse svoje moči, da bi brate Hrvate spremenil v german-ske Gote!

Razpuščena »Hrvatska protikomunistična liga«

Iz Zagreba poročajo, da je banska uprava razpustila »Hrvatsko protikomunistično ligo«, ki je bila nedavno tega ustanovljena v Zagrebu. V odloku banske uprave se navaja kot razlog razpusta, da je društvo prekoračilo svoj, v pravilih določeni delokrog. Osnovni so to protikomunistično ligo pristali skupine, ki izdaja tednik »Nezavisnost«, z drugimi besedami povedano — frankovci. Baje so pod plaščem »Hrv. protikom. lige« hoteli izvesti svojo strankarsko politično organizacijo.

Glasbena matica išče nove prostore

Kombinacija s poslopjem nižje gozdarske šole, ki naj bi se preselila v prostore vinarske in sadjarske šole

Maribor, 19. avgusta. S 1. septembrom zapusti Glasbena matica svoje dosedanje prostore. Po uvidenosti matičnega Sokola, ki je lastnik Sokolskega doma, je ostala matica v dosedanjih prostorih ves čas od prehoda uni-onске dvorane v novo posest pa do 1. septembra t. l. Prvotno je bila sprotena misel, da bi naj dobila Glasbena matica nove prostore v dosedanjem muzejskem poslopju v Cankarjevi ulici, toda to poslopje je rezervirano za novo policijsko vojarnico in so ti načrti spalvali po vodi.

Glasbena matica v Mariboru, ki se lahko ponaša s pomembnim kulturnim poslanstvom, ki ga je izvršila v toku svojega delovanja, je zato v težkem položaju. Ne gre namreč samo za primerno dvorano za piske in orkestralne vaje ter druge nastope, ampak tudi za potrebno število učnih sob za matično glasbeno šolo. Zaradi tega je iskanje novih prostorov zelo težavno. Težko si moremo misliti, da bi bilo vprašanje novih matičnih prostorov ugodno rešeno brez pomoči javnih čiteljev.

Tako se je sproti bil s drugim predlog, po katerem naj bi se tukajšnja nižja gozdarska šola preselila v prostore Vinarske in sadjarske šole, poslopje nižje gozdarske šole v Vrazovi ulici pa naj bi dobila v našem protiprimeri najemnici Glasbena matica. V tem pogledu je že v toku akcija, o kateri uspehu pa ni ničesar konkretnega znanega. Gotovo je, da bi bila ta akcija lažja, če bi se naslonila na širšo osnovo event. mariborskega glasbenega ali kulturnega doma, kjer naj bi imela svojo streho vsa tista mariborska kulturna, pevška, glasbena, umetniška in druga društva, ki nimajo primernih, stalnih prostorov.

Seveda ne more Glasbena matica računati samo s to kombinacijo in možnostjo. So sicer še nekateri drugi načrti, ki pa ne bi bila tako ugodni, kakor je gornji načrt. Nedvomno pripada tudi mariborski mestni občini sprito pomembnih zaslug mariborske Glasbene matice dolžnost in naloga, da prisloki matici ter njeni glasbeni šoli na pomoč z doletljivo primernih vsaj provizoričnih prostorov.

Mariborske in okoliške novice

— Odličan bolgarski gost. V Mariboru se mudi na odhodu s svojo rodbino ataše pri bolgarskem poslanstvu v Beogradu Georgijev, ki je gost tukajšnje JB lige. Zelo pohvalno se je izrazil o raznih mariborskih kulturnih ustanovah in velikem napredku Maribora v Jugoslaviji.

— Iz profesorjeve službe. Na tukajšnje klasično gimnazijo je premeščen prof. Josip Karba, ki je že svojčas poučeval na tukajšnji realni gimnaziji in je bil pred leti premeščen v Celje. Nadalje so premeščen: Pavel Lotnikar s tukajšnje klasične gimnazije v Ptuj, Franc Onič iz Kocjeva na tukajšnje mešano realno gimnazijo, Slavka Onič na tukajšnje klasično gimnazijo, Emil Pavelka s tukajšnje realne gimnazije v Arandjelovcu, Leopold Vestnič iz Splita na tukajšnje mešano realno gimnazijo, Marija Saje s klasične gimnazije na mešano realno gimnazijo, Viktor Smolej iz Murske Sobotice na mešano realno gimnazijo v Mariboru, Ivan Šauli iz Nikšića v Ptuj, Jožica Tomšič iz Celja na tukajšnje državno učiteljsko šolo, V. Vučetič iz mešane realne gimnazije na realno gimnazijo.

— Iz obmojne policijske službe. Dosedanji sredi podnačelnik v Celju F. Hartman je premeščen k tukajšnjemu obmojnemu policijskemu komisarjatu.

— Nočno lekarniško službo imata od danes naprej Albaneževa lekarna pri sv. Antonu na Frankoparovi 18, tel. 27-01, in Kőnigova lekarna pri Mariji Pomagaj na Aleksandrovi cesti 1, tel. 21-79.

— Zdravniško dežurno službo za nujno zdravniško pomoč članom OUZD ter njihovim svajcem ima jutri v nedeljo 20. avgusta zdravnik dr. Ivan Turin, Linharto, va ulica 12.

— Na mariborski svinjski sejem 18. avgusta so prignali 173 svinj in prašičev. Prodali so jih 61. Cene so bile: 5 do 6 tednov stari prašiči 70 do 90 din, 7 do 9 tednov 100 do 120 din, 3 do 4 mesece 155 do 230 din, 5 do 7 mesecev 300 do 420 din, 8 do 10 mesecev 430 do 510 din, 1 leto 700 do 900 din. Kg žive teže po 6 do 8,50 kg mrtve teže 8 do 11 din.

— Požar na kolodvoru. Snoti je začelo tleiti v železniškem vagonu, ki je bil natočen z ogljem in je stal na kolodvoru. Železniški gasilci so ogenj kmalu pogasili, a davi je pričelo v vagonu zopet tleiti. Na kolodvor so prihiti mariborski gasilci, ki so ogenj pogasili.

— Prekinitev električnega toka. Jutri v nedeljo bo od 7 do 9. dopoldne prekinjena dobava toka za vsa mariborska mestna omrežja.

— Tečaj za avtogeno varjenje v Mariboru. Mariborska poslovalnica obrtnopospevalnega zavoda zbornice za TOI namerava prirediti tečaj za avtogeno varjenje v Mariboru. Interesenti naj se prijavijo v pisarni poslovalnice v Vetrinjski ul. 11-I.

— Rotovski novice. Po večmesečnem presledku poletnih počitnic se mestni očetje zbera v petek 25. avgusta k redni seji mestnega sveta, na kateri bodo razpravljali o raznih tekočih zadevah, ki so se nabrale preko počitnic. Na dnevnem redu bo poročilo predsedstva ter referentov posameznih odsekov.

— Mariborsko vreme. Maksimalna temperatura 21,6, minimalna 14,4. Včeraj je dopoldne deževalo, popoldne pa se je nebo zjasnilo.

— Meril na verovico, obstrelili starko. Šelena Marija Košir iz Oplotnice je šla v gozd nabirati listje za svojo kozo. V gozdu so bili tudi otroci, ki so vzeli očetu puško in šli z njo streljati verovice. Najstarejši med njimi je menil, da je za nekim grmom verovica, ker je tam nekaj zašumelo. Sprožil je in obstrelil starko, ki je nabirala listje. Ubogo starko so prepehali v tukajšnje bolnico. V trebuhu in glavi ima številne šibre.

— Strela zanesla požar. V št. Janžu pri Vučenici je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnice Marije Rogine in zanesla požar. Gospodarsko poslopje je popolnoma zgorelo. Škode je 20.000 din.

— Iz sodne službe. K tukajšnjemu okrožnemu sodišču je premeščen dr. Živko Šifrer, ki je služboval doslej v Ljubljani. Za pristava 8. skupine sta bila imenovana pri tukajšnjem okrožnem sodišču dr. Maksimilijan Lampret in Stanko Fortuna.

— Iz vrste železničarjev smo prejeli prošnjo za objavo: Velike nade smo gojili ob napovedanem novem pravilniku za železniške delavce. Vsebi smo bili, ko smo slišali, da nam bo z novim pravilnikom bolje. Na raznih shodih smo poslušali razne napovedi o zboljšanju našega gnetnega položaja. Toda doživeli smo trpko razočaranje. Vselej se je umaknilo, ko smo spoznali, da je vsa reč nekoliko drugačna.

— Ne ve se, kdo je lastnik paviljona. V tukajšnji »Delavski politiki« št. 95 je izšlo sledeče poročilo: »Te dni je nek vpliven gospod v Mariboru pripovedoval, da sploh nihče ne ve, kdo je lastnik novega bolniškega paviljona, ali država, ali bano, vna ali mestna občina. Tako govorjenje je dokaj nerazumljivo. Vplivni gospod bi se vsaj lahko spomnil, kdo je dal sredstva za zgraditev tega paviljona na razpolago, ki bo najbrže pravi lastnik. Kdor skuša s takimi bedastostmi zavajati nepoučeno javnost, pač samemu sebi izstavlja bomo enčevalo. Vprašanje dograditve in opremljenosti novega bolniškega paviljona je za prebivalstvo našega mesta in okolice pere-

če in bi ga bilo treba nujno rešiti. Namesto tega pa vidimo, da se človek, ki se sam rad hvali, da ima največ vpliva, norčuje iz tega važnega problema.«

— Podjeten tat na varnem. Orožnikom v Slov. Bistrici se je posrečilo aretirati nevarnega in dolgo iskanega vlomilca Karla Lubeja, ki je že dalje časa kradel in vlamjal v okolici in raznih naselbinah Dravskega polja. Specializiral se je zlasti na tatvine kokoši. Kmetje iz okolice Dravskega polja si bodo sedaj nekoliko oddahnil.

— Velik požar. Strela je zanesla požar v gospodarskem poslopju Ivana Fromana v Strazišču pri Prevaljah. Zgorelo je gospodarsko poslopje zaloge sena in slame, poljedelski stroji itd. Škode je nad 200.000 din.

— Požar je nastal tudi v gospodarstvom poslopju Franca Toplaka v Šetarovi pri Sv. Lenartu v Slov. gorah. Zgorelo je gospodarsko poslopje in nekaj poljedelskega orodja. Škode je nad 20.000 din. Ogenj je zanesel 12letni deček, ki je vrgeł proč cigaretni ogorek.

— Tat velikega kalibra. Kakor smo že poročali, so orožniki aretirali 28 letnega Rudolfa Koradžio, ki so ga zalotili pri tatvini drv na škodo veleposelnika Viktorja Glaserja iz Ruš in tvrdke Kunsti v Slov. Bistrici. Preiskava je sedaj dognala, da je Koradžio kradel les kar na vagone. Pri svojih tatvinskih poslih je najel nekatere mariborske prevoznike, s katerimi se je vozil po vsej Dravski dolini. Pustil je nakladati na tovarne avtomobile les in sicer vedno tam, kjer je točno vedel, da lastnik skladišča lesa ni doma. Na ta način je škodoval lesne trgovce in posestnike za čedne vsote. Med drugim je škodoval posestnika Matevža Cresa v Janjavi za okoli 6000 din, Josipa Korfajera za okoli 3000 din, Josipa Kunsta za 2800 din, Antona Podkrižnika pa za okoli 4000 din.

Preiskava je nadalje ugotovila, da je aretirani Rudolf Koradžio ukradel Viktorju Glaserju iz Ruš za preko 7000 din lesa. Verjetno je, da je kradel les tudi drugod, in se preiskava nadaljuje. Vse ukradeni les je prodal raznim reflektantom v Vardžinu, pa tudi nekaterim trgovcem v Mariboru, ki bodo imeli sitnosti z oblastmi.

— Razne novice. Pri Selnici je neznanec ukradel iz avtomobila Bogomirja Kopca iz Slov. Bistrice plašč, v katerem so bile razne listine. — Na Aleksandrovi c. je kolestar podrž 25letno vlničarko Marijo Gros iz Pesnice, ki je dobila poškodbe na nogah. — Na Frankoparovi cesti je zavozil 18letni trgovski pomočnik Franc Ferenc s kolesom v osebnih avto. Kolestar je obležal pod razbitim kolesom s poškodbami na glavi in rokah. K sreči poškodbe niso težkega značaja. Z lestve je padla pri obranjanju jabolka 24letna posestnica hči Elizabeta Krajnc iz Metave. Obležala je z zlomljenim desmo nogo. Zdravi se v bolnici. — Na Meljski cesti je spodrsnilo 15letni učenik Franciški Kogelnik, ki si je pri padcu zlomila desnico. Prepeljali so jo v bolnico.

Obsodba zaradi umora

Včeraj smo obširno poročali o groznem umoru, ki je bil izvršen dne 16. novembra 1938 nad 68letno preživetkarico Nežo Lubejevo v Janškem vrhu pri Ptujski gori. Zaradi suma umora je državni tožilec obtožil 20letnega Janeza Narata in 31letnega posestnika Janeza Letonja, ki sta se morala včeraj dopoldne zagovarjati pred kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča.

Pri razpravi, ki je bila tajna, je obtoženi Janez Narat priznal zločin, dočim je Janez Letonja dosledno tajil vsako krivdo. Janez Narat je bil obsojen na 10 let ječe, Janez Letonja pa na 20 let ter na trajno izgubo častnih državljanjskih pravic.

Kazenskem senatu je predsedoval s. o. s. dr. Cemer, prisidnili so bili dr. Senjor, dr. Kuder, Habermut in dr. Germovšek, obtožbo pa je zastopal državni tožilec g. dr. A. Trampuš.

Silno neurje

Gornja Radgona, 16. avgusta. Po hudi suši, ki je povzročila v tukajšnjem okolišju občutno škodo, je bil v noči na torek 15. avgusta hud naliv. Med bliskanjem in treskanjem je bilo tudi precej dežja, med katerim je padala debela toča, ki pa je bila k sreči redkejša in ni povzročila posebne škode, ker je padala med gostim dežjem. Toda strela ni prizanesla. Udarilo je v poslopje Franca Rogarja v Ivanjševcih pri Gornji Radgoni. Hiša in gospodarsko poslopje sta bila pod eno streho ter s slamo krita in lesena. Ognjen ni zbiljlo so objekt kaj hitro zajeli. Gove do so rešili, ena svinja in kokoši pa so zgorele, kakor tudi vse gospodarsko orodje. Strela je udarila tudi v gospodarsko poslopje Petra Jurkoviča v Zbigovcih, vendar ni povzročila škode, ker je poslopje zidano in s opoko krito ter ni bilo v notranjosti reči, ki bi jih lahko zažgala. Požar, povzročen od strele, je bilo videti tudi nad vasi Obrajna (Halbennrain) onstran meje, kjer je zgorelo neko gospodarsko poslopje do tal.

Mariborsko gledališče

— Gledališke novice. Otvoritev predstava v novi gledališki sezoni bo najbrže Cankarjev »Hlapec Jerneje«. Med prvimi predstavami bo Finžgarjeva »Veriga« ter Krestovi »Celjski grofje«.